

Shahid Bahonar
University of Kerman

Journal of Development and Capital

Iranian
Electronic Commerce Association

Print ISSN: 2008-2428

Online ISSN: 2645-3606

Investigation of the Ability of Restatement Items for Prediction of Operation Cash Flow with Respect to Choice of Accounting by Managers

Omid Pourheidari*

Mahdi Bahar Moghadam**

Reza Sharifpour***

Abstract

Objective: investors and creditors require financial information to make sound investing decisions. One of the main criteria in evaluating company performance is prediction of its future cash flow which is an inseparable part of all financial units and the balance between cash flow and its money-related requirements is essential for the continuation of financial activities in a unit. Considering the fact that here is little direct evidence in prior literature on whether discretionary accrual choices enhance or detract from the predictive ability of accruals with respect to future cash flows, the present study aimed to examine whether management's motivation for discretionary accrual choices affects the forecasting properties of accruals and cash flows with respect to future cash flows. Cash flow prediction is an important task for all internal and external organizational users. Investors use this information to determine the future value of a financial unit, its stock price in the market and decide to whether hold or sell their stock. In other words, possible changes in future cash flow can play a significant role in the financial decisions of investors.

Methods: to test our hypothesis, we used multi-regression method. Study sample include restated companies in Tehran Stock market from 2003 until 2013. The sample was divided using an opportunistic meet-or-beat model (OP-MB). Our predictions for the opportunistic group (with 107 observations) and the non-OP-MB group (with 682 observations) were obtained using Barth et.al (2001) equation.

Results: Using a sample of restatement firms and a meet-or-beat model to classify firms as making discretionary accounting choices for opportunistic meet-or-beat (OP-MB) reasons, we show that originally reported earnings and accrual components are less predictive for future cash flows relative to the restated numbers. We find the opposite is not true for firms classified as making discretionary accounting choices for non-OP-MB reasons. To distinguish between the informational and efficient contracting explanations of the results for

Journal of Development and Capital, Vol. 6, No.1, Ser. 10, 147-161.

* Professor of Accounting, Sahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran. (Email: opourheidari@uk.ac.ir).

** Associate Professor of Accounting, Sahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran. (Email: mbahar@uk.ac.ir).

*** **Corresponding Author**, Ph.D Student of Accounting, Sahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran.

(Email: r.sharifpour65@gmail.com).

Submitted: 6 October 2021

Accepted: 5 September 2021

Publisher: Faculty of Management & Economics, Shahid Bahonar University of Kerman.

DOI: 10.22103/jdc.2021.18325.1161

©The Authors.

Abstract

---

the non-OP-MB sample we split the non-OP-MB sample into those cases where the discretionary accounting choices are income- decreasing versus income-increasing. We find no difference between forecasting properties of originally reported earnings and accrual components and their restated counterparts in the income-increasing non-OP-MB sample. In income-decreasing non-OP-MB sample, restated data have more predictive power than originally reported earnings and accrual components.

Conclusion: our first hypothesis was not confirmed since there was no significant difference between the adjusted R-square in two models. Moreover to justify the rejection of hypothesis 2, it could be said that without a proper approach to directly identify the various reasons for choosing a specific accounting method in non-OP-MB companies, it would be difficult to understand managers' motives to use discretionary accruals in these companies.

Keywords: *Discretionary Accruals, Operating Cash Flows, Predictive Ability, Restatements, Earnings Management.*

JEL Classification: .G15, M20, M12.

Paper Type: *Research Paper.*

Citation: Pourheidari, O., Bahar Moghadam, M., Sharifpour, R. (2020). Investigating the effect of CEO power on financial performance of firms listed with Tehran Stock Exchange. *Journal of Development and Capital*, 6(1), 147-161 [In Persian].

بررسی توان ارقام تجدید ارائه شده در پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی با توجه به انتخاب روش‌های حسابداری توسط مدیران

امید پورحیدری*

مهدی بهارمقدم**

رضا شریف‌پور***

چکیده

هدف: هدف این پژوهش، بررسی چگونگی توانایی ارقام تجدید ارائه شده در پیش‌بینی جریان‌های نقدی با توجه به تاثیر انگیزه‌های مدیران در دو رویکرد فرصت طلبانه و غیر فرصت طلبانه است.

روش: برای آزمون فرضیه‌ها از روش رگرسیون چند متغیره بهره برده شده است. جامعه آماری این تحقیق شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۸۲ الی ۱۳۹۲ است. این پژوهش پیش‌بینی خود را در نمونه فرصت طلبانه از طریق آزمون ۱۰۷ مشاهده و در نمونه غیر فرصت طلبانه از طریق آزمون ۶۸۲ مشاهده با استفاده از معادله بارس و همکاران (۲۰۰۱) بررسی نمود.

یافته‌ها: نتایج آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد که برای شرکت‌هایی که با انگیزه‌های فرصت طلبانه اقدام به انتخاب روش‌های حسابداری می‌کنند، توانایی سود و ارقام تعهدی اولیه (تجدید ارائه نشده) در پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده بیشتر است، همچنین برای شرکت‌هایی که با انگیزه‌های غیر فرصت طلبانه اقدام به انتخاب روش‌های اختیاری حسابداری می‌کنند توانایی سود و ارقام تعهدی اولیه (تجدید ارائه نشده) در پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده کمتر است.

نتیجه‌گیری: در این پژوهش فرضیه اول و دوم تأیید نمی‌شود. فرضیه اول به دلیل عدم تفاوت معنادار بین ضریب تعیین تعدیل شده دو مدل رد شد و شاید رد فرضیه دوم را می‌توان این‌گونه توجیه کرد، که به دلیل عدم امکان روشی برای شناسایی مستقیم

مجله توسعه و سرمایه، دوره ششم، شماره ۱، پیاپی ۱۰، صص. ۱۶۱-۱۴۷

* استاد گروه حسابداری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران. (واپانامه: opourheidari@uk.ac.ir).

** دانشیار گروه حسابداری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران. (واپانامه: mbahar@uk.ac.ir).

*** نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری گروه حسابداری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران. (واپانامه: r.sharifpour65@gmail.com).

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۶/۱۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۳/۱۴

ناشر: دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان.

دلایل اصلی برای انتخاب روش های حسابداری شرکت ها که مربوط به بعد غیر فرصت طلبانه می شوند، نمی توان مشخص کرد انگیزه های مدیران در بکارگیری اقلام تعهدی در نمونه غیر فرصت طلبانه چه بوده است.

واژه های کلیدی: اقلام تعهدی، جریان های نقدی عملیاتی، تجدید ارائه صورت های مالی، رویکرد فرصت طلبانه، رویکرد غیر فرصت طلبانه.

طبقه بندی JEL: G15, M20, M12.

نوع مقاله: پژوهشی.

استناد: پورحیدری، امید؛ بهارمقدم، مهدی؛ شریف پور، رضا. (۱۴۰۰). بررسی توان اقلام تجدید ارائه شده در پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی با توجه به انتخاب روش های حسابداری توسط مدیران. *مجله توسعه و سرمایه*، ۶(۱)، ۱۶۱-۱۴۷.

مقدمه

سرمایه گذاران و اعتباردهندگان جهت سرمایه گذاری در شرکت ها نیاز به اطلاعات در باره وضعیت مالی شرکت ها دارند از این رو باید به اطلاعات با ارزشی از جمله سود و جریان های نقدی توجه کنند. به عبارت دیگر منافع سرمایه گذاران در یک شرکت شامل سود های آتی و جریان های نقدی آتی می باشد و اطلاع از این منافع مورد تقاضای سرمایه گذاران است. سرمایه گذاران برای قضاوت در مورد ارزش سهام خود به اطلاعات جریان های نقدی نیاز دارند زیرا اغلب مدل های ارزشیابی سهام بر مبنای ارزش فعلی جریان های نقدی مورد انتظار آتی قرار دارند. بر این اساس اطلاعات سود و جریان های نقدی آتی به عنوان دو منفعت سرمایه گذاری در سهام مورد درخواست سرمایه گذاران است. سرمایه گذاران و اعتباردهندگان به ارزیابی جریان های نقدی آتی واحد تجاری علاقه مندند و اغلب سود به دست آمده را برای کمک به ارزیابی قدرت سودآوری و پیش بینی جریان های نقدی آتی واحد تجاری به کار می برند. سرمایه گذاران می توانند با مطالعه اطلاعات گذشته حدس بزنند در آینده وضعیت شرکت چگونه خواهد بود. البته این تنها یک حدس و پیش بینی است و شاید وضعیت آینده متفاوت با آنچه که حدس زده اند باشد. به هر حال وجود اطلاعات موثق درباره آینده بسیار با اهمیت است و این اطلاعات را مدیریت می تواند در اختیار استفاده کنندگان قرار دهد.

با توجه به مطالب مطرح شده در این تحقیق به بررسی توان اقلام تجدید ارائه شده در پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی با توجه به انتخاب روش های حسابداری توسط مدیران پرداخته می شود. در ادامه ابتدا مبانی نظری و ادبیات پیشین مرور می گردد. سپس فرضیات پژوهش مطرح می شود. به مراتب روش پژوهش و آزمون فرضیات و نتایج آمار توصیفی داده های گردآوری شده ارائه؛ نتایج فرضیات، تجزیه و تحلیل و در بخش نهایی به نتیجه گیری پرداخته می شود.

مبانی نظری

پیش بینی جریان های نقدی برای استفاده کننده گان درون و برون سازمانی دارای اهمیت ویژه ای است. برخی از صاحب نظران و مراجع تدوین کننده مبانی نظری و هدف های گزارشگری مالی بر این باورند که با استفاده از سود حسابداری و اجزای آن می توان جریان های نقدی را پیش بینی کرد. سرمایه گذاران با استفاده از پیش بینی جریان های نقدی ارزش بازار هر واحد تجاری و ارزش بازار هر سهم عادی را برآورد می کنند و با توجه به انتظارات خود نسبت به فروش یا نگهداری سهام خود تصمیم گیری می کنند یعنی انتظارات مربوط به جریان های نقدی آتی در تصمیمات

سرمایه گذاری نقش برجسته ای ایفا می کند. امروزه سازمان های اقتصادی برای پیشبرد اهداف خود به شناسایی تک تک عوامل تاثیر گذار بر توسعه آن سازمان می پردازند. یکی از عواملی که می تواند تاثیر بسزایی در دستیابی به اهداف سازمانی داشته باشد، وجه نقد است و عدم برنامه ریزی در رابطه با آن می تواند مشکلات عدیده ای را برای یک واحد اقتصادی به وجود آورد. گزارشگری مالی باید استفاده کننده گان از صورت های مالی را قادر به پیش بینی دقیق تر جریان های نقدی سازد. این موضوع در چارچوب نظری گزارشگری مالی که تعیین کننده اهداف گزارشگری مالی است به صراحت تأیید شده است.

تجدید ارائه صورت های مالی

از دیدگاه سرمایه گذاران، اخبار تجدید ارائه صورت های مالی فقط بیانگر مشکلات عملکرد دوره گذشته نیست، بلکه نوعی پیش بینی مشکلات آتی برای شرکت و مدیریت آن محسوب می شود و موجب سلب اطمینان سرمایه گذاران نسبت به اعتبار و شایستگی مدیریت و کاهش کیفیت سود گزارش شده می گردد (کازمی و همکاران، ۱۳۸۹). این موضوع در تحقیق کلن^۱ و همکاران (۲۰۰۲) بدین صورت بیان شده است که بازار به افزایش سود تجدید ارائه شده به دلیل تغییر در اصول و رویه های حسابداری واکنش منفی نشان نمی دهد. درباره دلایل تجدید ارائه صورت های مالی که ناشی از اشتباهات، عدم رعایت قوانین و مقررات و تقلبات است. پژوهش بادر تچر^۲ و همکاران (۲۰۱۲) نشان داد که نوع علت تجدید ارائه تاثیر قابل توجهی بر توانایی پیش بینی اطلاعات حسابداری دارد و همچنین تحقیق هنس^۳ و همکاران (۲۰۰۸) نیز نشان داد که عکس العمل سرمایه گذاران نسبت به ارقام تجدید ارائه شده ای که ناشی از اشتباه یا عدم رعایت قوانین مقررات است به صورت قابل ملاحظه ای متفاوت است.

دلایل انگیزه های اختیاری مدیران که منجر به تجدید ارائه صورت های مالی می شود، اغلب توسط محققین به عنوان انگیزه های فرصت طلبانه شناخته می شوند که، توسط پالمروس و شولز^۴ (۲۰۰۴)، در قالب ۳ گروه طبقه بندی شده است که عبارتند از، گروه نخست، انگیزه شرکت هایی که دارای مشکل سودآوری و نقدینگی کم هستند. این شرکت ها تمایل بیشتری دارند تا با انجام اقدامات متقلبانه و مرتکب شدن اشتباه نتایج مالی خود را بهبود بخشند. گروه دوم، انگیزه شرکت هایی که تمایل دارند با انجام تقلب و اشتباه، انتظارات و پیش بینی های بازار را برآورده سازند و گروه سوم، انگیزه ناشی از برخی قراردادهای است.

تعدیلات سنواتی

تعدیلات سنواتی برای بازار، حاوی اطلاعات جدیدی است. از دیدگاه سرمایه گذاران، اخبار تعدیلات سنواتی فقط بیانگر مشکلات عملکرد دوره گذشته نیست بلکه نوعی پیش بینی مشکلات آتی برای شرکت و مدیریت آن نیز محسوب می شود و موجب سلب اطمینان سرمایه گذاران نسبت به اعتبار و شایستگی مدیریت و کاهش کیفیت سودهای گزارش شده می گردد (پورحیدری و هوشمند، ۱۳۹۲). در حقیقت تعدیلات سنواتی و متعاقب آن ارائه مجدد صورت های مالی به صورت شفاف و صریح، پیام و علائمی درباره قابل اتکا بودن صورت های مالی دوره های گذشته و کیفیت پایین آنها ارائه می دهد. بنابراین متعاقب ارائه مجدد، انتظارات سرمایه گذاران در ارتباط با جریان های نقدی آتی تغییر می یابد (شیا، ۲۰۰۶).

تعدیلات سنواتی یعنی تعدیل سود انباشته ابتدای دوره و تجدید ارائه ارقام مقایسه‌ای صورت‌های مالی شرکت‌ها که از تغییر در رویه‌ی حسابداری و اصلاح اشتباه ناشی می‌شود. مطالعه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران نشان می‌دهد که صورت‌های مالی بیشتر شرکت‌ها حاوی تعدیلات سنواتی است. برخی از تحقیقات نشان می‌دهد صورت‌های مالی ۸۵ درصد شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران حاوی تعدیلات سنواتی است. (مشیر فاطمی و همکاران، ۱۳۸۶).

جریان‌های نقدی

پیش‌بینی جریان نقدی موضوعی است که در بسیاری از تصمیم‌های اقتصادی و مالی مهم و تاثیرگذار است. به دلیل نقش مهم جریان‌های نقدی در تصمیم‌گیری گروه‌های مختلف، محققین علاقه‌مند هستند که کیفیت جریان‌های نقدی را ارزیابی و جریان‌های نقد آتی را پیش‌بینی نمایند (پناهیان و شفیع، ۱۳۹۵). جریان‌های نقدی عملیاتی برای تصمیم‌گیرندگان هنگامی که تصمیماتی را اتخاذ می‌کنند که مربوط به تامین مالی پروژه‌های آینده و بازپرداخت بدهی‌هایی است که از فعالیت‌های تجاری حمایت می‌کند و سودآوری را افزایش می‌دهد، بسیار مهم است. (بنجامین و همکاران، ۲۰۲۰). پیش‌بینی جریان‌های نقدی و تغییرات آن به عنوان یک رویداد اقتصادی، از دیرباز مورد توجه پژوهشگران، سرمایه‌گذاران، مدیران، تحلیلگران مالی و اعتباردهندگان بوده است. اگر بتوان جریان‌های نقدی را به نحو مناسبی پیش‌بینی کرد، بخش درخور توجهی از نیازهای اطلاعاتی مرتبط با جریان‌های نقدی تامین خواهد شد (عرب مازار یزدی و همکاران، ۱۳۸۶).

بر اساس آنچه که در چارچوب نظری بر آن تاکید دارند نمی‌توان تنها از جریان‌های نقدی جاری برای پیش‌بینی استفاده نمود و به کارگیری ارقام تعهدی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی نسبت به زمانی که تنها از جریان‌های نقدی جاری استفاده می‌شود، قابلیت پیش‌بینی را افزایش می‌دهد.

اقلام تعهدی

مربوط بودن ارقام تعهدی با جریان‌های نقدی آتی می‌تواند نشان دهنده این باشد که مدیریت تا چه حد می‌خواهد ارزش اقتصادی شرکت را با صداقت نشان دهد و این که تبدیل دارایی‌های آتی به جریان‌های نقدی تحقق یافته تا چه حد است. هر چه این توانایی پیش‌بینی قوی‌تر باشد تحقق بخشی بیشتر خواهد بود (مدرس و همکاران، ۱۳۸۷).

مدیریت سود

در چند دهه اخیر مدیریت سود به عنوان یکی از مشکلات حرفه حسابداری مطرح گردیده است. مدیریت سود وضعیت مالی واقعی سازمان‌ها را نشان نمی‌دهد و اطلاعات مربوطی را که سرمایه‌گذاران باید از آن مطلع باشند پنهان می‌کند (اسکات، ۲۰۰۹). مدیریت سود را اینگونه تعریف می‌کند: «انتخاب سیاست‌ها و رویه‌های حسابداری برای نیل به اهداف ویژه».

رویکرد فرصت طلبانه: دستکاری سود توسط مدیریت، به منظور دستیابی به قسمتی از پیش‌داوری‌های مربوط به سود مورد انتظار، که برای حداکثر سازی منافع خود و نه سرمایه‌گذاران صورت می‌پذیرد.

رویکرد غیرفرصت طلبانه: دستکاری سود توسط مدیریت، که به منظور حداکثر سازی منافع خود صورت نمی‌پذیرد (فرن و همکاران، ۱۹۹۴).

ادبیات پیشین پژوهش

چنگ و هالی^۹ (۲۰۰۸) نقش جریان‌های نقدی کلیدی و غیر کلیدی را در پیش‌بینی جریان‌های نقد آتی مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق نشان داد که: اجزاء کلیدی جریان نقدی نسبت به اجزاء غیر کلیدی، اطلاعات متفاوتی در خصوص جریان‌های نقدی آتی منعکس می‌کند.

بروچت و همکاران^{۱۰} (۲۰۰۸) به بررسی نقش اجزا نقدی و تعهدی سوده‌های حسابداری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که به طور متوسط ارقام تعهدی نسبت به جریان‌های نقد عملیاتی جاری پیش‌بینی جریان‌های نقد آتی را بهبود می‌بخشند.

آرندو و همکاران^{۱۱} (۲۰۱۱) به بررسی نقش ارقام تعهدی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که خطای پیش‌بینی مدل مبتنی بر ارقام تعهدی به طور معنی داری از مدل مبتنی بر جریان‌های نقدی پایین‌تر است. **بادرتچر و همکاران** (۲۰۱۲) در تحقیق خود انتخاب حسابداری اختیاری و توانایی پیش‌بینی ارقام تعهدی با توجه به جریان‌های نقدی آینده را مورد مطالعه قرار دادند. نشان دادند که قدرت پیش‌بینی کنندگی سوده‌های گزارش شده اصلی و ارقام تعهدی برای جریان نقدی آتی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده کمتر است.

فرشاد و مومن^{۱۲} (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای به بررسی رابطه ارقام تعهدی و جریان نقدی آتی پرداختند. محققین اینگونه بحث نمودند که تمرکز تنها بر ارقام تعهدی در مطالعات مبتنی بر تعهدی منجر به از دست رفتن اطلاعات از اجزای تعهدی و جریان نقدی سود می‌شود. بنابراین، محققین اهمیت نسبی ارقام تعهدی سرمایه در گردش، ارقام تعهدی غیر جاری و ارقام تعهدی تامین مالی را با توجه به جریان‌های نقدی عملیاتی آتی مورد بررسی قرار دادند. نتایج حاصل از تحلیل داده‌های استرالیا نشان داد که سرمایه در گردش و ارقام تعهدی غیر جاری برای توضیح جریان‌های نقد آتی مهم هستند، اما سهم ارقام تعهدی تامین مالی قابل توجه نیست.

سنان^{۱۳} (۲۰۱۹) به بررسی قابلیت سود و جریان‌های نقدی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی: مطالعه در زمینه عربستان سعودی پرداخت. محقق توانایی سوده‌های جاری و جریان‌های نقدی و تقسیم سود را برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی آتی برای ۴۵ شرکت عربستانی از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ را مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد که رابطه مثبت معنی داری بین سوده‌های جاری و پیش‌بینی جریان‌های نقد عملیاتی آتی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که تقسیم سود به ارقام تعهدی دارای قابلیت پیش‌بینی بیشتری برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی است، در حالی که سوده‌های تفکیک شده به سایر اجزای تعهدی قدرت پیش‌بینی را کاهش داده است.

حسین و همکاران^{۱۴} (۲۰۲۰) به بررسی رابطه ارقام تعهدی و پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی: تاثیر بحران جهانی در پاکستان پرداختند. این مطالعه نشان می‌دهد که ارقام تعهدی تجزیه شده برآورد جریان‌های نقدی آتی را بطور قابل توجهی به جز دارایی‌های مالی کاهش داده است همچنین نتایج نشان داد که پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده تحت تاثیر بحران قبل و بعد از مالی ۲۰۰۸-۲۰۰۹ قرار گرفت.

نگوین و نگوین^{۱۵} (۲۰۲۰) به بررسی پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی آتی با استفاده از اطلاعات حسابداری مبتنی بر ارقام تعهدی و نقدی، شواهد تجربی از ویتنام پرداختند. یافته ها نشان داد که سود و جریان های نقدی و ارقام تعهدی تجمعی دارای توانایی قابل توجهی در پیش بینی جریان های نقدی آتی بوده و مدل جریان های نقدی عملیاتی همراه با ارقام تعهدی تجمعی موثرترین توانایی پیش بینی را برای شرکت های پذیرفته شده در بورس هوشی مین داشته است.

بنجامین و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی پیش بینی جریان های نقد آتی براساس جریان های نقد عملیاتی، سود و ارقام تعهدی پرداختند. نمونه شامل ۶۱ شرکت غیر مالی فهرست شده فرانسوی در طی بازه زمانی ۱۹۹۹-۲۰۱۶ است. نتایج نشان داد که صرف نظر از دوره، مدل مبتنی بر جریان های نقدی عملیاتی همراه با ارقام تعهدی تجمعی دارای قدرت قوی تری برای پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی آینده است.

شاراوی^{۱۶} (۲۰۲۱) به بررسی سود در مقابل جریان های نقدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی پرداخت. این مطالعه نقش سودهای تعهدی برآمده از مبنای حسابداری تعهدی را در مقایسه با جریان های نقدی در پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی آتی شرکت های غیر مالی در مصر و عربستان سعودی مورد بررسی قرار داد. با استفاده از نمونه ای از ۵۵ شرکت مصری و ۳۵ شرکت سعودی در مدت ۵ سال (۲۰۱۹-۲۰۱۵) و با استفاده از تجزیه و تحلیل رگرسیون OLS، نتایج نشان داد که سود و جریان های نقدی هر دو توانایی پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی آتی در هر دو کشور را دارند. با این حال، نتایج نشان می دهد که جریان های نقدی پیش بینی بهتری از جریان های نقدی عملیاتی آتی نسبت به سود در هر دو کشور دارند. محققین اینگونه بحث نمودند که یافته های مطالعه برخلاف ادعای هیئت استانداردهای حسابداری مالی و هیئت مدیره استانداردهای حسابداری بین المللی است که سود، پیش بینی بهتری برای جریان های نقدی آتی است.

پورحیدری و افلاطونی (۱۳۸۵) به بررسی انگیزه های مدیران شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به منظور هموارسازی سود با استفاده از ارقام تعهدی اختیاری پرداخته اند. نتایج این مطالعه نشان می دهد که هموارسازی سود با استفاده از ارقام اختیاری توسط مدیران شرکت های ایرانی صورت می گیرد.

خدای پور و پور احمد (۱۳۸۹) به بررسی توانایی متغیرهای مالی در پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی، با در نظر گرفتن وقفه های زمانی خاص پرداختند. نتایج تحقیق حاکی از این بود که بین جریان های نقدی عملیاتی دوره آتی و سود عملیاتی و جریان های نقدی عملیاتی و ارقام تعهدی مربوط به دوره های جاری و گذشته همواره وجود رابطه مشهود است.

جبارزاده کنگرلویی و همکاران (۱۳۹۲) به بررسی نقش ارقام تعهدی حسابداری در پیش بینی جریان های نقدی آتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که با افزودن ارقام تعهدی حسابداری به مدل جریان های نقدی جاری، قدرت توضیحی مدل در پیش بینی جریان های نقدی آتی افزایش می یابد.

خمر و خلیلی عراقی (۱۳۹۶) به بررسی توان پیش بینی جریان های نقدی آتی با استفاده از سود عملیاتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. در این تحقیق از توان مدل رگرسیونی سری زمانی نسبت به مدل رگرسیونی مقطعی در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده شد. در سطح ۵ درصد چنین اثبات شده

است که توان مدل رگرسیونی سری زمانی نسبت به مدل رگرسیونی مقطعی در پیش‌بینی جریان‌های نقد آتی با استفاده از سود عملیاتی فعلی و گذشته بیشتر است.

رشیدی و همکاران (۱۳۹۸) به بررسی کاربرد نسبت‌های نقدینگی، جریان نقدی عملیاتی و حسابداری تعهدی در پیش‌بینی جریان نقدی عملیاتی آتی پرداختند. جامعه آماری شامل ۱۴۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که ۶۳ شرکت بعنوان نمونه در طی بازه زمانی ۱۳۸۳-۱۳۹۲ انتخاب گردید. نتایج نشان داد که جریان نقدی عملیاتی، سود حسابداری و نسبت‌های نقدینگی با جریان‌های نقدی عملیاتی آتی رابطه‌ی معناداری داشته و توان پیش‌بینی جریان‌های نقدی تاریخی بیش از سود است.

علیزاده و همکاران (۱۳۹۸) به بررسی تاثیر فاکتورهای تجدید نظر در پیش‌بینی سود بر تعصب در پیش‌بینی جریان‌های نقدی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ پرداختند. تعداد ۱۲۱ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید. نتایج نشان داد فاکتورهای تجدید نظر در پیش‌بینی سود، بر تعصب در پیش‌بینی جریان‌های نقدی تاثیر گذار است. به علاوه بازار به تعصب در پیش‌بینی جریان‌های نقدی تجدید نظر در پیش‌بینی سود پاسخ می‌دهد که همراستا با نظریه بازار کارا است. در نهایت نتایج نشان داد که بین فاکتورهای تجدید نظر در پیش‌بینی سود بازده تحقق یافته مرکب رابطه معناداری وجود دارد.

خوشکار و همکاران (۱۳۹۸) به بررسی رابطه میان اقلام تعهدی غیرعادی و جریان‌های نقدی آتی با میانجیگری ریسک و رشکستگی پرداختند. به این منظور اطلاعات ۱۲۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که اقلام تعهدی غیرعادی دارای قدرت پیش‌بینی کنندگی جریان‌های نقدی آتی می‌باشد؛ اما ریسک و رشکستگی بر رابطه مثبت میان آنها تاثیر منفی دارد..

فرضیه‌های پژوهش

با توجه به مطالب مطرح شده این پژوهش دارای دو فرضیه است :

فرضیه اول: هنگامی که اقلام تعهدی تحت تاثیر انگیزه‌های فرصت طلبانه جهت رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده باشند، اقلام تجدید ارائه نشده توانایی کمتری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی نسبت به اقلام تجدید ارائه شده دارند.

فرضیه دوم: هنگامی که اقلام تعهدی تحت تاثیر انگیزه‌های غیرفرصت طلبانه باشند اقلام تجدید ارائه نشده توانایی بیشتری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی نسبت به اقلام تجدید ارائه شده دارند.

روش‌شناسی پژوهش و جامعه آماری

جامعه آماری این تحقیق کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. که از ابتدای سال ۱۳۸۲ تا پایان سال ۱۳۹۲ در بورس فعال بوده اند (لازم به توضیح است شرکت‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که حداقل یکبار اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود نموده باشند). پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ طرح پژوهشی آن از نوع نیمه تجربی و با استفاده از رویکرد پس رویدادی است. از لحاظ ماهیت و روش از نوع توصیفی

است. این پژوهش از لحاظ استدلال از نوع پژوهش های استقرایی است، که با مشاهده اجزایی از جامعه (نمونه) نسبت به ارائه الگویی برای کل جامعه اقدام نماید، و همچنین این پژوهش در حوزه پژوهش های اثباتی حسابداری و بر اطلاعات واقعی صورت های مالی شرکت ها مبتنی است.

متغیر های پژوهش

متغیر وابسته این پژوهش، توان ارقام تجدید ارائه شده در پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی است. برای مقایسه و آزمون قدرت پیش بینی ارقام اصلی در مقابل سود تجدید ارائه شده و اجزای آن، ما در ابتدا جریان های نقدی و ارقام تعهدی را جایگزین سود اصلی و سود تجدید ارائه می کنیم و در معادله پیش بینی جریان نقد که مجزا برای هر دو نمونه (فرصت طلبانه و غیر فرصت طلبانه) در نظر گرفته شده، قرار می دهیم.

$$(EARNING^{original} = CF^{original} + ACC^{original})$$

$$(EARNING^{restated} = CF^{restated} + ACC^{restated})$$

$$CF_{jt+1} = a_0^O + b_1^O CF_{jt}^{original} + b_2^O ACC_{jt}^{original} + \epsilon_{jt}^O \quad \text{مدل (۱)}$$

$$CF_{jt+1} = a_0^R + b_1^R CF_{jt}^{restated} + b_2^R ACC_{jt}^{restated} + \epsilon_{jt}^R \quad \text{مدل (۲)}$$

CF_{jt+1} : جریان های نقدی عملیاتی مربوط به سال آینده

$CF_{jt}^{original}$: جریان های نقدی عملیاتی اولیه

$CF_{jt}^{restated}$: جریان های نقدی عملیاتی تجدید ارائه شده

$ACC_{jt}^{original}$: ارقام تعهدی اولیه

$ACC_{jt}^{restated}$: ارقام تعهدی تجدید ارائه شده

و سپس از چارچوبی که در تحقیق بارس و همکاران^{۱۷} (۲۰۰۱) ارائه شده، برای آزمون این که آیا روش های تعهدی که تحت تاثیر روش فرصت طلبانه هستند در مقابل دلایل غیر فرصت طلبانه دارای توانایی پیش بینی متفاوتی برای جریان های نقدی هستند، بهره می بریم.

مطابق با تحقیق بارس و همکاران (۲۰۰۱) ما پنج جز ارقام تعهدی را در مدل ۱ و ۲ وارد می کنیم که مدل های ۳ و ۴ نتیجه آن است:

مدل (۳)

$$CF_{jt+1} = a_0^O + b_1^O CF_{jt}^O + b_2^O \Delta AR_{jt}^O + b_3^O \Delta INV_{jt}^O + b_4^O \Delta AP_{jt}^O + b_5^O DPAMT_{jt}^O + b_6^O OTHER_{jt}^O + \epsilon_{jt}^O$$

مدل (۴)

$$CF_{jt+1} = a_0^R + b_1^R CF_{jt}^R + b_2^R \Delta AR_{jt}^R + b_3^R \Delta INV_{jt}^R + b_4^R \Delta AP_{jt}^R + b_5^R DPAMT_{jt}^R + b_6^R OTHER_{jt}^R + \epsilon_{jt}^R$$

که در آن t به ترتیب نشان دهنده شرکت و سال و k نشان دهنده اطلاعات واقعی O یا اطلاعات تجدید ارائه R شده هستند.

$$OTHERK = EARNK - (CFK + \Delta ARK + \Delta INVK - \Delta ARK - DPAMTK)$$

CF_{jt+1} : جریان نقد عملیاتی مربوط به سال بعد

ΔARK : تغییر در حساب های دریافتی

$\Delta INVK$: تغییر در موجودی ها

ΔAPK : تغییر در حساب های پرداختی

DPAMTK: هزینه استهلاک

EARNK: درآمد قبل از اقلام غیر مترقبه و عملیات متوقف شده می باشد.

متغیرهای مستقل تحقیق حاضر، رفتارهای مدیریت به لحاظ فرصت طلبانه و یا غیر فرصت طلبانه بودن آن است. **بادر تچر و همکاران (۲۰۱۲)** به معرفی و تبیین مدلی برای شناسایی رفتارهای فرصت طلبانه در گزارشگری مالی شرکت‌ها بر اساس مقایسه رقم سود اولیه و سود تجدید ارایه شده نمودند، ایشان شرکت‌ها را به دو دسته شرکت‌هایی که با هدف افزایش سود رفتار گزارشگری مالی فرصت طلبانه داشته‌اند، و شرکت‌هایی که با هدف کاهش سود اقدام به گزارشگری مالی فرصت طلبانه می‌نمودند، تقسیم می‌نمایند. اگر رقم سود اولیه (OI) یک شرکت از رقم سود تجدید ارایه شده (RI) آن بیشتر باشد، آنگاه چنانچه سود اولیه بیشتر از سود پیش‌بینی شده مدیران (MF) و سود تجدید ارایه شده کمتر از سود پیش‌بینی شده مدیران (MF) باشد آن شرکت در زمره شرکت‌هایی قرار می‌گیرد که در گزارشگری مالی خویش رفتار فرصت طلبانه بروز داده‌اند (فرصت طلبانه افزایشی).

$$OI_{it} \geq MF_{it} > PI_{it}$$

به عبارت دیگر شرکت توانسته است با بروز رفتارهای فرصت طلبانه و اعمال اختیار در فرآیند گزارشگری از طریق انتخاب اقلام تعهدی اختیاری که منجر به افزایش سود شده باشد، در دوره زمانی t به تحقق پیش‌بینی خود در خصوص سود حسابداری بپردازد.

در دو حالت زیر با وجود بیشتر بودن مبلغ سود اولیه از سود تجدید ارایه شده، شرکت به عنوان عضوی از مجموعه شرکت‌هایی که رفتار فرصت طلبانه از خود بروز داده‌اند طبقه بندی نمی‌شود (غیر فرصت طلبانه افزایشی).

$$OI_{jt} > RI_{jt} \geq MF_{jt} \quad (1)$$

$$MF_{jt} > OI_{jt} > RI_{jt} \quad (2)$$

رابطه (۱) نشانگر آن است که هم سود اولیه و هم سود تجدید ارایه شده، هر دو، بیشتر از رقم سود پیش‌بینی شده بوده‌اند و رابطه (۲) نشانگر آن است که هم سود اولیه و هم سود تجدید ارایه شده، هر دو، کمتر از رقم سود پیش‌بینی شده بوده‌اند.

شرکت‌هایی که با هدف کاهش سود رفتار گزارشگری مالی فرصت طلبانه بروز داده‌اند را نیز می‌توان همانند شرکت‌های زیر مجموعه اول مورد بررسی قرار داده، و مشخص نمود آیا ایشان در گزارشگری مالی خویش رفتار فرصت طلبانه داشته‌اند یا خیر. از دیدگاه **بادر تچر و همکاران (۲۰۱۲)** شرکتی در زمره شرکت‌های برخوردار از رفتار فرصت طلبانه قرار می‌گیرد که همزمان شرایط زیر در رابطه با آن مصداق داشته باشد:

$$OI_{jt} \geq MF_{jt} > RI_{jt} \quad (3)$$

$$IBES - Actual_{jt+1} > Adj - IBES - Actual_{jt+1} \geq MF_{t+1}^t \quad (۴)$$

در روابط بالا MF_{t+1}^t آخرین پیش بینی سود توسط مدیران برای سال $t+1$ که قبل از انتشار صورت های مالی سال t است، $Adj - IBES - Actual_{jt+1}$ سود واقعی مربوط به سال $t+1$ و همچنین $Adj - IBES - Actual_{jt+1}$ برابر با سود واقعی سال $t+1$ که با توجه به مدیریت سود در سال t تعدیل شده است. (یعنی سود واقعی سال $t+1$ به اضافه سود تجدید ارائه شده سال t ، منهای سود اولیه سال t). با استفاده از این تعدیل، سودهایی محاسبه می شوند، که می بایست در سال t گزارش می شد ولی شرکت آن ها را گزارش نکرده و مدیریت سود وارونه (کاهش) شده است.

در صورت وجود هر دو شرط زیر رفتار گزارشگری مالی شرکت فرصت طلبانه تلقی می شود:

$$OI_{jt} \geq MF_{jt} > RL_{it} \quad (۵)$$

$$IBES - Actual_{jt+1} > Adj - IBES - Actual_{jt+1} \geq MF_{t+1}^t \quad (۶)$$

از دیدگاه بادر تچر و همکاران (۲۰۱۲) چنانچه شرایط زیر برای شرکتی برقرار باشد نمی توان آن شرکت را در زمره شرکت هایی که رفتار فرصت طلبانه داشته اند قلمداد نمود:

$$RI_{jt} > MF_{jt} > OI_{jt}$$

روش آزمون فرضیه ها

تجزیه و تحلیل توصیفی داده ها

جداول ۱ و ۲ شامل اطلاعات آمار توصیفی مربوط به نمونه های فرصت طلبانه و غیر فرصت طلبانه در برگیرنده خلاصه اطلاعات آماری توصیفی مربوط به میانگین، میانه و انحراف معیار هر برای هر یک از متغیرها در داده های اولیه و تجدید ارائه شده و تفاضل میان میانه های و میانگین های داده های اولیه و تجدید ارائه شده است.

جدول ۱. خلاصه آمار توصیفی نمونه فرصت طلبانه

متغیر	اولیه		تجدید ارائه شده			اختلاف اولیه و تجدید ارائه	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	میانگین	
سود	۰/۱۲۸۳	۰/۰۹۹۶	۰/۰۸۶۳	۰/۰۱۴۸	۰/۰۸۶۳	۰/۰۱۳۳	
جریان های نقدی	۰/۰۸۶۹	۰/۰۶۵۷	۰/۰۸۶۳	۰/۰۱۸۷	۰/۰۶۸۱	-۰/۰۰۲۴	
اقلام تعهدی	۰/۰۴۱۴	۰/۰۳۴۱	۰/۰۱۹۵	۰/۱۵۷۲	۰/۰۱۹۸	۰/۰۱۴۳	
حساب های دریافتی	-۰/۰۵۴	-۰/۰۳۵۲	-۰/۰۵۲۸	۰/۱۰۲۵	-۰/۰۳۶۸	۰/۰۰۱۶	
موجودی کالا	-۰/۰۱۶۲	-۰/۰۲۵۱	-۰/۰۱۷۱	۰/۰۸۱۴	-۰/۰۲۵۷	۰/۰۰۰۶	
حساب های پرداختی	۰/۰۲۲۳	۰/۰۱۱	۰/۰۲۶۹	۰/۰۹۸۶	۰/۰۱۴۵	-۰/۰۰۳۵	
استهلاک	۰/۰۲۸۱	۰/۰۲۱۶	۰/۰۲۸	۰/۰۲۱۴	۰/۰۲۱۵	۰/۰۰۰۱	
سایر اقلام	۰/۰۲۱۶	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴۵	۰/۱۲۰۴	-۰/۰۱۵۵	۰/۰۱۷۵	

میانگین (میانه) سود حاصل از داده های اولیه مربوط به نمونه فرصت طلبانه $۰/۱۲۸۳$ ($۰/۰۹۹۶$) در مقایسه با داده های تجدید ارائه شده $۰/۰۸۶۳$ ($۰/۰۱۴۸$) است. این نتایج نشان دهنده این است که سود به میزان $۰/۰۲۲۵$ کل دارایی ها از طریق اقلام تعهدی افزایش داده شده است. در این زمینه باید بیان شود که تمامی شرکت های قرار گرفته در نمونه فرصت طلبانه دارای سود اولیه بیشتری در مقایسه با سود تجدید ارائه شده بودند در حالی که در نمونه غیر فرصت طلبانه

چنین نبوده است، ضمناً شرکت‌هایی که به صورت غیر فرصت طلبانه تجدید ارائه شده‌اند ذاتاً دارای توان سودآوری بالایی بوده‌اند.

جدول ۲. خلاصه آمار توصیفی نمونه غیر فرصت طلبانه

متغیر	اولیه		تجدید ارائه شده		اختلاف اولیه و تجدید ارائه	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	میانگین
سود	۰/۱۱۱۵	۰/۱۱۳۳	۰/۱۰۴۶	۰/۱۰۲۱	۰/۱۸۶۸	۰/۰۰۶۹
جریان‌های نقدی	۰/۰۷۹۴	۰/۰۶۱۸	۰/۰۸۰۵	۰/۰۶۳۷	۰/۱۸۳۳	-۰/۰۰۱۹
اقلام تعهدی	۰/۰۳۲۱	۰/۰۳۲۲	۰/۰۲۴۱	۰/۰۲۳۴	۰/۱۶۰۷	۰/۰۰۰۸
حساب‌های دریافتی	-۰/۰۴۶۳	-۰/۰۴۱۲	-۰/۰۴۴۲	-۰/۰۳۸۹	۰/۰۱۰۵	-۰/۰۰۲۳
موجودی کالا	-۰/۰۲۵۵	-۰/۰۲۱۲	-۰/۰۲۵۸	-۰/۰۱۹۶	۰/۰۸۹۸	-۰/۰۰۰۳
حساب‌های پرداختی	۰/۰۲۲۲	۰/۰۱۰۷	۰/۰۲۲۸	۰/۰۱۳۱	۰/۰۹۶	-۰/۰۰۰۶
استهلاک	۰/۰۲۵۷	۰/۰۲۰۹	۰/۰۲۵۶	۰/۰۲۰۷	۰/۰۲۰۸	۰/۰۰۰۱
سایر اقلام	۰/۰۰۸۲	۰/۰۰۰۲	۰/۰۰۲۶	-۰/۰۰۱۵	۰/۱۱۴۳	۰/۰۰۵۶

نتایج آزمون فرضیات

جدول ۳. نتایج آزمون فرضیه اول

متغیر	علامت پیش‌بینی شده	اطلاعات اولیه		اطلاعات تجدید ارائه شده	
		ضریب	آماره t	ضریب	آماره t
C	؟	۰/۰۳	۰/۹	۰/۰۳	۱/۰۶
CF	+	۰/۸۴	۷/۳۸	۰/۸	۶/۷۴
ΔAR	+	-۰/۵۳	-۳/۱۲	-۰/۵۷	-۳/۱۵
ΔINV	+	-۰/۸	-۳/۶	-۰/۷۴	-۳/۴۱
ΔAP	-	-۰/۵۸	-۲/۸۷	-۰/۵	-۲/۴۷
DPAMT	+	-۰/۶۲	-۰/۷۸	-۰/۵۵	-۰/۶۸
OTHER	؟	۰/۲۳	۱/۳۵	۰/۱۵	۰/۹۵
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۴۱	۰/۳۸		
مشاهدات		۱۰۷	۱۰۷		
آماره F		۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰		
آماره دوربین واتسون		۲	۱/۸۳		
آماره ونگ			۱/۲۳ (-value=۰/۲۱۹)		

اجرای آزمون ونگ این امکان را فراهم می‌کند که مشخص کنیم کدام مجموعه ارقام حسابداری (اصلی یا تجدید ارائه شده) قدرت اکتشافی بیشتر برای جریان نقد آتی عملیاتی دارند و با توجه به مقدار معناداری آن ۰/۲۱۹ که از ۰/۰۵ بزرگتر است این نتیجه حاصل می‌شود که در زمانی که روش‌های حسابداری اتخاذ شده توسط مدیریت تحت تاثیر انگیزه‌های فرصت طلبانه باشد ارقام اصلی (مدیریت شده) گزارش شده توانایی معناداری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده (مدیریت نشده) ندارند و بدین ترتیب فرضیه اول تحقیق تأیید نمی‌شود.

جدول ۴. نتایج آزمون فرضیه دوم

متغیر	علامت پیش بینی شده	اطلاعات اولیه		اطلاعات تجدید ارائه شده	
		ضریب	آماره t	ضریب	آماره t
C	؟	۰/۰۵	۳/۱	۰/۰۵	۳/۳
CF	+	۰/۱۶	۲/۳۴	۰/۱۷	۲/۴۷
ΔAR	+	-۰/۲	-۲/۳۹	-۰/۲۳	-۲/۸۳
ΔINV	+	-۰/۱۲	-۰/۱۳۶	-۰/۱۹	۲/۱۸
ΔAP	-	-۰/۳۶	-۰/۳۹۵	-۰/۴۵	-۵/۰۹
DPAMT	+	۰/۴	۰/۶۹	۰/۲۹	۰/۵۱
OTHER	؟	-۰/۰۰۲	۰/۳۶	۰/۰۸	۱/۱۷
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۴۵	۰/۴۶		
مشاهدات		۶۸۲	۶۸۲		
آماره F		۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰		
آماره دوربین واتسون		۲/۴۱	۲/۳۵		
آماره ونگ		-۰/۶۲۶ (value=-)	-۰/۴۸		

اجرای آزمون ونگ و با توجه به مقدار معناداری آن ۰/۶۲۶ که از ۰/۰۵ بزرگ تر است این نتیجه حاصل می شود که در زمانی که روش های حسابداری اتخاذ شده توسط مدیریت تحت تاثیر انگیزه های غیر فرصت طلبانه باشد، در این صورت ارقام اصلی (مدیریت شده) گزارش شده توانایی بیشتری در پیش بینی جریان های نقدی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده (مدیریت نشده) ندارند و بدین ترتیب فرضیه دوم تحقیق رد می شود.

بحث و نتیجه گیری

هنگامی که روش های حسابداری اتخاذ شده توسط مدیریت تحت تاثیر انگیزه های فرصت طلبانه باشد، در این صورت ارقام اصلی (مدیریت شده) گزارش شده توانایی کمتری در پیش بینی جریان های نقدی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده (مدیریت نشده) دارند. ما انتظار خود را از طریق آزمون ۱۰۷ مشاهده در نمونه فرصت طلبانه با استفاده از معادله **بارس و همکاران (۲۰۰۱)** انجام دادیم. نتایج حاصل از اجرای آزمون ونگ در سطح معناداری ۹۵٪ این امکان را فراهم آورد که مشخص کنیم کدام مجموعه ارقام حسابداری (اصلی یا تجدید ارائه شده) قدرت اکتشافی بیشتر برای جریان نقد آتی عملیاتی دارند، لذا با اجرای آزمون ونگ، و اینکه مقدار معناداری آن ۰/۲۱۹، که از ۰/۰۵ بزرگ تر بود، این نتیجه حاصل شد که تفاوت معناداری بین ضریب تعیین تعدیل شده دو مدل وجود ندارد، و اینکه روش های حسابداری اتخاذ شده توسط مدیریت زمانی که تحت تاثیر انگیزه های فرصت طلبانه باشد ارقام اصلی (مدیریت شده) گزارش شده توانایی کمتری در پیش بینی جریان های نقدی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده (مدیریت نشده) ندارند و بدین ترتیب فرضیه اول تحقیق تأیید نگردید. هنگامی که روش های حسابداری اتخاذ شده توسط مدیریت تحت تاثیر انگیزه های غیر فرصت طلبانه (بعد اطلاعاتی مدیریت سود غالب باشد) باشد، در این صورت ارقام اصلی (مدیریت شده) گزارش شده توانایی بیشتری در پیش بینی جریان های نقدی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده (مدیریت نشده) دارند.

در این بخش نتایج مربوط نمونه غیر فرصت طلبانه بیان می‌شود. ما پیش بینی خود را از طریق آزمون ۶۸۲ مشاهده در نمونه غیر فرصت طلبانه با استفاده از معادله **بارس و همکاران (۲۰۰۱)** انجام دادیم. نتایج حاصل از اجرای آزمون ونگ در سطح معناداری ۹۵٪ این امکان را فراهم آورد که مشخص کنیم کدام مجموعه ارقام حسابداری (اصلی یا تجدید ارائه شده) قدرت اکتشافی بیشتر برای جریان نقد آتی عملیاتی دارند، لذا با اجرای آزمون ونگ و اینکه مقدار معناداری آن ۰/۶۲۶ که از ۰/۰۵ بزرگ تر است این نتیجه حاصل شد که در زمانی که روش‌های حسابداری اتخاذ شده توسط مدیریت تحت تاثیر انگیزه‌های غیر فرصت طلبانه (بعد اطلاعاتی مدیریت سود غالب باشد) باشد، در این صورت ارقام اصلی (مدیریت شده) گزارش شده توانایی بیشتری در پیش بینی جریان‌های نقدی نسبت به ارقام تجدید ارائه شده (مدیریت نشده) ندارند و بدین ترتیب فرضیه دوم تحقیق رد شد. شاید دلیل آن را می‌توان این گونه توجیه کرد، که به دلیل عدم امکان روشی برای شناسایی مستقیم دلایل اصلی برای انتخاب روش‌های حسابداری شرکت‌ها که مربوط به بعد غیر فرصت طلبانه می‌شوند، نمی‌توان مشخص کرد انگیزه‌های مدیران در بکارگیری اقلام تعهدی در نمونه غیر فرصت طلبانه چه بوده است.

یادداشت‌ها

1. Callen	2. Badertscher	3. Hennes
4. Palmrose and Scholz	5. Xia	6. Benjamin et al
7. Scott	8. Fern.	9. Cheng and Holie
10. Brochet et al	11. Arnedo et al	12. Farshadfar and Monem
13. Senan	14. Hussain et al	15. Nguyen, H & Nguyen
16. Sharawi	17. Barth	

منابع

- پورحیدری، امید؛ افلاطونی، عباس. (۱۳۸۵). بررسی انگیزه‌های هموارسازی سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۲(۱۳)، ۷۰-۵۵.
- پورحیدری، امید؛ هوشمند زعفرانی، رحمت‌اله. (۱۳۹۲). تأثیر تعدیلات سنواتی بر هزینه حقوق صاحبان سهام عادی (نرخ بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاران). پژوهش‌های حسابداری مالی، ۵(۳)، ۱۸-۱.
- پناهیان، حسین؛ شفیع نیک آبادی، هادی. (۱۳۹۵). بررسی مقایسه‌ای توانایی اطلاعات گزارش شده اولیه و تجدید ارائه شده در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی. پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۶(۲)، ۱۳۳-۱۱۶.
- جبارزاده لنگرلویی، سعید؛ دهقان خانقاهی، بیتا. (۱۳۹۲). نقش اقلام تعهدی حسابداری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مطالعات حسابداری و حسابرسی، ۶(۲)، ۱.
- خدای پور، احمد؛ پوراحمد، رضا. (۱۳۸۹). بررسی توانایی متغیرهای مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی، با در نظر گرفتن وقفه‌های زمانی خاص. مجله پژوهش‌های حسابداری مالی، ۳(۲)، ۱۰۰-۸۷.
- خمر، صمد؛ خلیلی عراقی، مریم. (۱۳۹۶). بررسی توان پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی با استفاده از سود عملیاتی. دومین کنفرانس بین‌المللی تکنیک‌های مدیریت و حسابداری.
- خوشکار، فرزین؛ احمدی، فاطمه؛ جعفرزاده خالیدی، طاهره. (۱۳۹۸). بررسی رابطه میان اقلام تعهدی غیرعادی و جریان‌های نقدی آتی با میانجیگری ریسک ورشکستگی. فصلنامه علمی تخصصی رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، ۳(۲۵)، ۱۷-۱.

- رشیدی، عباس؛ نجارخدا بخش، محمدحسن؛ ملکی دیزیچه، زهره؛ ابراهیمی بابوکانی، منصور. (۱۳۹۸). کاربرد نسبت های نقدینگی، جریان نقدی عملیاتی و حسابداری تعهدی در پیش بینی جریان نقدی عملیاتی آتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *اولین کنفرانس بین المللی مدیریت، تجارت جهانی، اقتصاد، دارایی و علوم اجتماعی*، تهران.
- عرب مازاد یزدی، محمد؛ صفرزاده، محمدحسین. (۱۳۸۶). تفکیک سود و پیش بینی جریان های نقدی عملیاتی آتی. *بررسی های حسابداری و حسابرسی*، ۴۹ (۱۴)، ۱۰۰-۱۳۸.
- علیزاده، حسین؛ زنجیردار، مجید؛ جودکی، انسیه. (۱۳۹۸). تاثیر فاکتورهای تجدید نظر در پیش بینی سود بر تعصب در پیش بینی جریان های نقدی، رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، (۱۳).
- کاظمی، حسین؛ شریعت پناهی، سیدمجید. (۱۳۸۹). *مدلی برای سنجش تاثیر ارائه مجدد صورت های مالی بر محتوای اطلاعاتی سود*. رساله دکتری، دانشگاه علامه طباطبائی.
- مشیرفاطمی، شیرین. (۱۳۸۶). *تعدیل سنواتی، روزنامه سرمایه*، شماره ۴۹۱.
- مدرس، احمد؛ عباسزاده، محمدرضا. (۱۳۸۷). بررسی تحلیلی تاثیر پیش بینی اجزا تعهدی و جریان های نقدی بر کیفیت سود پیش بینی شده. *مجله دانش و توسعه*، ۲۴(۱۵)، ۲۰۵-۲۳۹.

References

- Arnedo, L., Lizarraga, F., Sánchez, S. (2011). The role of accounting accruals for the prediction of future cash flows: evidence from Spain. *Published online at SpringerLink.com*.
- Arab Mazad Yazdi, M., Safarzadeh, M.H. (2007). Separation of earnings and forecasting future operating cash flows. *Journal of Accounting and Auditing Review*, 49(14), 100-138 [In Persian].
- Alizadeh, H., Zanjardar, M., Goudaki, A. (2019). The effect of revision factors in profit forecasting on bias in cash flow forecasting. *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 3(1), 165-190 [In Persian].
- Badertscher, B., Collins, D., Lyz, T. (2012). Discretionary accounting choices and the predictive ability of accruals with respect to future cash flows. *Journal of Accounting and Economics*, 330-352.
- Barth, M., Cram, D., Nelson, D. (2001). Accruals and prediction of future cash flows. *The Accounting Review*, 76(1), 27-58.
- Brochet, F., Nam, S., Ronen, J. (2008). The role of accruals in predicting future cash flows and stock returns. *Working Paper*, Harvard University, Rutgers University, New York University.
- Benjamin, Noury. Helmi, Hammami. A.A., Ousama. Rami, Zeitun. (2020). The prediction of future cash flows based on operating cash flows, earnings and accruals in the French context. <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2020.100414>
- Callen, J., Livan, J., Segal, D. (2002). Accounting restatements: Are they always bad news for investors? *Working Paper Series*, University of Toronto and New York University.
- Cheng, C., AGENS, S., Holie, D. (2008). Do core and non-core cash flows from operations persist differentially in predicting future cash flows? *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 31, 29-53.
- Fern, R.H., Brown, B., Dickey, S.W. (1994). An empirical test of politically-motivated income smoothing in an the oli refining industry. *Journal of Applied Research*, 92, 65-84.
- Hennes, K., Leone, A., Miller, B. (2008). The importance of distinguishing errors from irregularities in restatement research: the case of restatements and CEO/CFO turnover. *The Accounting Review*, 83, 1487-1519.
- Jabbarzadeh, S., Dehghan Khaneghahi, B. (2013) The role of accounting accruals in predicting future cash flows in companies listed in Tehran Stock Exchange. *Journal of Accounting and Auditing Reviews*, 6(2), 1-17 [In Persian].
- Kazemi, H., Shariat Panahi, S.M. (2010). *A Model for Evaluating the Effects of Re-Stating Financial Statements on the Information Content of Earnings* (Doctoral Thesis, Alame Tabatabaei University) [In Persian].
- Khodamipour, A., Pourahmad, R. (2010). The investigating of financial variables in predicting of operating cash flows with respect to special time lags. *Journal of Financial Accounting Research*, 3(2), 87-100 [In Persian].

- Khmer, S., Khalili Iraqi, M. (2017). Investigate the ability to predict future cash flows using operating profit. *The Second International Conference on Management and Accounting Techniques* [In Persian].
- Khoshkar, F., Ahmadi, F., Jafarzadeh Khaledi, T. (2020). Investigating the relationship between abnormal accruals and future cash flows with bankruptcy risk mediation. *Journal of new research approaches in management and accounting*, (3)25, 1-17 [In Persian].
- Mashir Fatemi, Sh. (2007). Annual adjustment. *The Sarmayeh Newspaper*, No. 491 [In Persian].
- Modaress, A., Abbaszadeh, M.R. (2008). Analytical investigation of the effect of predictive capacity and cash flow prediction ability on predicted earnings quality. *Journal of Knowledge and Development*, 24(15), 205-239 [In Persian].
- Nguyen, H., Nguyen, T. (2020). The prediction of future operating cash flows using accrual-based and cash-based accounting information: Empirical evidence from Vietnam. *Management Science Letters*, 10(3), 683-694.
- Pourheydari, O., Aflatooni, A. (2006). The investigation of incentives of income smoothing in the Tehran Stock Exchange. *Journal of Accounting and Auditing Reviews*, 2(13), 55-70 [In Persian].
- Pourheydari, O., Hoshmand Zaferaneyeh, R. (2016). The effect of periodic accounting adjustment on equity cost of capital (expected return rate of investors). *Journal of Accounting Research*, 5(3), 1-18 [In Persian].
- Palmrose, Z., Scholz, S. (2004). The circumstances and legal consequences of non-GAAP reporting: Evidence from restatements. *Contemporary Accounting Research*, 21(1), 139-180.
- Panahian, H., Shafiee, H. (2016). A comparative study of the ability of initially reported and revised information to predict future cash flows. *Journal of Empirical Research in Accounting*, 6(2), 16-33 [In Persian].
- Rai Imtiaz Hussain, Noor Saadah, Faridah Ibrahim, Jaspal Singh Joginder, Muhammad Hanzla.(2020). Disaggregated Accruals And Prediction Of Future Cash Flows: An Effect Of Global Financial Crisis 2008-09. *International Transaction Journal of Engineering, Management, & Applied Sciences & Technologies*. DOI: 10.14456/Itjemast.2020.98.
- Rashidi, A., Najjar khodebakhsh, M., Maliki Dizicheh, Z., Ebrahimi Babukani, M. (2019). Application of liquidity ratios, operating cash flow and accrual accounting in predicting the future operating cash flow of companies listed on the Tehran Stock Exchange. *First International Conference on Management, World Trade, Economics, Finance and Social Sciences, Tehran* [In Persian].
- Scott, W.R. (2009). *Financial Accounting Theory*, 3rd edition.
- Sharawi, Hossam.(2021). Earnings versus Cash Flows in Predicting Future Cash Flows: Evidence From Egypt and KSA (Jan 15, 2021). *Alexandria Journal of Accounting Research*, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3887423>.
- Senan, Nabil Ahmed Mareai. (2019). Ability of Earnings And Cash Flows In Forecasting Future Cash Flows: A Study In The Context Of Saudi Arabia. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*; 23(1), 1-13.
- Shadi Farshadfar, R., Monem, M. (2017). Further evidence of the relationship between accruals and future cash flows. <https://doi.org/10.1111/acfi.12260>.
- Xia W. (2006). Accounting Restatement: A Comparison between China and USA. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 2(10), 10-14.